

TEMAANALYSE

Nr. 6 – februar 2026

En livslang regning

En analyse om konsekvenserne af økonomisk partnervold mod kvinder.

Indledning

Når vores økonomiske handlefrihed bliver begrænset, mister vi ikke blot adgangen til penge og materielle ting. Vi mister også kontrollen over vores hverdag, vores relationer og vores fremtid. Vi bliver frataget muligheden for at leve et frit og selvstændigt liv.

Økonomisk partnervold (herfra 'økonomisk vold') er vold, hvor voldsudøveren misbruger eller styrer alt fra penge og gæld til arbejde og forbrug ved brug af magt og kontrol. Økonomisk vold er en del af et større og sammenvævet mønster af vold, der gradvist fanger og fastholder den udsatte i den voldelige relation. Relationen er kendetegnet ved et ulige magtforhold, hvor voldsudøveren opretholder

magten ved at opstille regler og bruge kontrol i form af intimidering og trusler til at sikre, at reglerne ikke overtrædes. Overtrædes reglerne alligevel, straffes den udsatte, f.eks. i form af fysisk vold.¹

Når økonomisk vold er en del af voldsbilledet, kan det have store konsekvenser for den udsatte, både mens forholdet står på, og længe efter det er slut. I denne analyse undersøger Danner den økonomiske volds pris – både økonomisk, psykisk og socialt.

Med afsæt i forskning og data fra Danners indsatser peger vi på en række konkrete anbefalinger, som vil sikre bedre og mere støtte til kvinder, der er udsat for økonomisk vold i Danmark.

Danners anbefalinger

Danner peger på en række tiltag, der skal styrke voldsudsattes rettigheder og muligheder for at bryde med og komme videre efter økonomisk partnervold. Anbefalingerne skal dels styrke voldsudsatte kvinders retssikkerhed og dels reducere voldens økonomiske, psykiske og sociale konsekvenser, så voldsudsatte får bedre mulighed for at opbygge et frit liv efter volden.

Danner anbefaler:

- 1 Bedre muligheder for at blive fri af gæld
- 2 Lovsikret ret til ambulant rådgivning
- 3 Lettere adgang til fritagelse for sagsomkostninger
- 4 Bedre muligheder for opholdstilladelse eller statsborgerskab
- 5 Eftersyn af § 243 i straffeloven (psykisk vold)
- 6 Undersøge finanssektorens muligheder for at bidrage til opsporing

1

Bedre muligheder for at blive fri af gæld

Voldsudsatte, der har været udsat for økonomisk vold, står ofte tilbage med gæld, f.eks. fra lån og kreditkøb, som en voldelig partner har optaget i deres navn uden samtykke. Gælden udgør en massiv barriere for voldsudsattes muligheder for at leve et frit liv.

Danner anbefaler, at Skatteministeriet og Justitsministeriet gør adgangen til henholdsvis gældseftergivelse og gældssanering lettere for voldsudsatte, der har været udsat for økonomisk vold.

2

Lovsikret ret til ambulant rådgivning

Økonomisk vold har alvorlige økonomiske, psykiske og sociale konsekvenser for den udsatte. Uden den rette rådgivning er det vanskeligt at bryde med og komme videre efter volden.

Danner anbefaler, at Social- og Boligministeriet indarbejder en lovsikret ret til landsdækkende ambulant rådgivning i Serviceloven, så alle har lige adgang til tilbud i hele landet. Rådgivningen bør baseres på specialiseret voldsfaglig viden og inkludere kvalificeret, individuelt tilpasset socialrådgivning, som samtidig sikrer den voldsudsattes sikkerhed.

3

Lettere adgang til fritagelse for sagsomkostninger

Økonomisk vold kan udøves gennem det offentlige system, fordi den voldsudsatte og voldsudøveren ofte er bundet sammen af fælles økonomi, ejendele og bolig, der skal fordeles i retssager. Det sker f.eks., når en voldsudøver modsætter sig eller forhæler sager om bodeling, så processen bliver langvarig og dyr. Den voldsudsatte risikerer store økonomiske omkostninger undervejs – og gæld, hvis sagen tabes.

Danner anbefaler, at Justitsministeriet sikrer, at sager om bodeling ikke kan forhæles, og gør det lettere for voldsudsatte at blive fritaget for sagsomkostninger.

4

Bedre muligheder for opholdstilladelse eller statsborgerskab

Kvinder med migrantbaggrund kan blive forhindret i at arbejde, lære dansk eller deltage i integrationsaktiviteter på grund af økonomisk vold – og det kan også efterlade dem med gæld. Det stiller voldsudsatte kvinder med migrantbaggrund dårligt i ansøgninger om permanent opholdstilladelse eller statsborgerskab.

Danner anbefaler, at Udlændinge- og Integrationsministeriet sikrer, at voldsudsathed og konsekvenser fra vold, ikke står i vejen for tildeling af permanent opholdstilladelse eller statsborgerskab.

5

Eftersyn af § 243 i straffeloven (psykisk vold)

Økonomisk vold kan være en central del af psykisk vold, men indgår ikke konsekvent i efterforskningen og risikerer derfor i praksis at stå ustraffet. Voldsudsattes retssikkerhed er derfor udfordret på dette område.

Danner anbefaler, at Justitsministeriet med et eftersyn af straffelovens § 243 sikrer bedre muligheder for retsforfølgelse af alle former for psykisk vold, herunder økonomisk vold.

6

Undersøge finanssektorens muligheder for at bidrage til opsporing

Banker og kreditgivere arbejder allerede med god skik i finanssektoren og har i kraft af deres indsigt i kunders økonomi en unik mulighed for at opdage mønstre, der kan være tegn på økonomisk vold. De kan derfor være et vigtigt led i at opspore volden.

Danner anbefaler, at finanssektoren undersøger mulighederne for, at banker og kreditgivere kan spille en rolle i opsporingen af økonomisk vold.

Omfanget af økonomisk vold

Det er vanskeligt at fastslå det præcise omfang af økonomisk vold i befolkningen, fordi få undersøgelser specifikt måler denne voldsform, og fordi definitionerne på økonomisk vold er forskellige. De fleste omfangsundersøgelser på voldsområdet fokuserer på fysisk og psykisk partnervold, og økonomisk vold indgår ofte kun i begrænset omfang og bygger på få eksempler.

I Danmark er det nyeste estimat, at 3.600 kvinder årligt udsættes for økonomisk vold. Undersøgelsen måler økonomisk vold ud fra at blive forhindret i at få adgang til egne penge, konti, få spærret kreditkort eller blive presset til at betale eller kautionere.² An-

dre undersøgelser indikerer, at omfanget af økonomisk vold kan være højere.³

Økonomisk vold som sabotage, udnyttelse og kontrol

Økonomisk vold er en af flere voldelige taktikker, som kan bruges til at styre og begrænse en anden persons mulighed for at få, bruge eller råde over økonomiske ressourcer. Økonomisk vold kan inddeles i tre overordnede typer, der i praksis ofte overlapper og sammenflettes: Sabotage, udnyttelse og kontrol.⁴

Analyse: Økonomisk vold har alvorlige og langvarige konsekvenser

Mistrivsel, ensomhed og et øget behov for rådgivning om økonomi og juridiske rettigheder er nogle af omkostningerne ved økonomisk vold. Gældsætning og andre langvarige økonomiske konsekvenser af volden kan umuliggøre et frit liv.

Over halvdelen af kvinderne på landets krisecentre har været udsat for økonomisk vold (56 %).⁶ Det samme gælder for omkring halvdelen (45 %) af kvinderne i det ambulante tilbud til voldsudsatte kvinder, Sig det til nogen.⁷ Og cirka 13 gange hver måned kontakter en voldsudsat kvinde eller en pårørende Danners døgn-åbne telefonrådgivning, DannerTelefonen, om økonomisk vold.

Den økonomiske vold er en del af et større voldsmønster mod den udsatte.⁸ Tal fra Sig det til nogen viser f.eks., at kvinder, der er udsat for økonomisk vold, oftere end andre voldsudsatte kvinder også er udsat for fysisk, materiel, psykisk, digital og seksualiseret vold samt stalking.⁹

Økonomisk sabotage: "Han blev rasende, fordi jeg har fået et arbejde"

18 % af kvinderne i Sig det til nogen, der har været udsat for økonomisk vold, har oplevet økonomisk sabotage ved at blive nægtet adgang til at tjene egne penge. En socialrådgiver i Sig det til nogen fortæller, at hun især møder økonomisk sabotage blandt kvinder med migrantbaggrund, som bliver forhindret i at tage en uddannelse eller komme i arbejde. Det er kvinder fra hele verden, der oplever sabotage – selvom mange er veluddannede og tidligere har haft gode jobs eller drevet eget firma i deres fødeland. Nogle bliver forhindret i at lære dansk, mens andre mødes af f.eks. krav om omfattende husarbejde,

tvungne graviditeter, overvågning eller direkte pres for at opgive arbejde eller uddannelse.

Det er der også eksempler på hos DannerTelefonen: "I nat var min mand fysisk voldelig på en virkelig voldsom måde. Han blev rasende, fordi jeg har fået arbejde, og det vil han ikke have," siger en voldsudsat kvinde, da hun kontakter DannerTelefonen.

Økonomisk sabotage kan også være adfærd, der ødelægger den udsattes muligheder for at få økonomisk kapital. Det har flere af de ansatte på Danners krisecentre været vidne til. "Vi har f.eks. haft en familie på krisecentret, der stadig ikke har fået solgt deres hus, selvom kvinden gik fra ham for flere år siden. Hver gang der skal tages billeder til salgsannoncen, gør kvinden rent og rydder op, og bagefter tager voldsudøveren direkte hen til boligen og roder huset til igen. Jeg ved ikke, hvor mange gange fotografen er kommet forgæves nu, men det er mange gange," fortæller en pædagog i Danners krisecentre.

Hun er fri af volden, men hun bliver aldrig fri af konsekvenserne.

Figur 1: Sabotage, udnyttelse og kontrol blandt kvinderne udsat for økonomisk vold i Sig det til nogen.

Økonomisk sabotage (18 %)

Nægtet adgang til at tjene egne penge (f.eks. i at gå på arbejde) (18 %)

Økonomisk udnyttelse (17 %)

Udøver har optaget gæld eller ansøgt om offentlige ydelser i kvindens navn (mod hendes ønske eller kendskab) (17 %)

Økonomisk kontrol (95 %)

Fået fortalt igen og igen, at hun ikke er i stand til at stå for sin egen økonomi (77 %)

Tvunget eller presset til at aflevere egne tjente penge (44 %)

Nægtet adgang til egen bankkonto (9 %)

Tvunget eller presset til at give modbydelser for at få adgang til egne penge (f.eks. udlevere kode, underskrive, sex) (12 %)

Antal i alt: 270 kvinder, der er udsat for økonomisk vold og har afsluttet et forløb i Sig det til nogen i perioden 1. januar 2023–31. oktober 2025. Kategoriseringen af, om kvinden har været udsat for økonomisk vold i Sig det til nogen, baserer sig på, om kvinden har svaret "ja" til ét eller flere af eksemplerne på spørgsmålet: "Er kvinden blevet udsat for følgende de seneste 12 måneder (fra visitationen)". Figuren summerer ikke til 100, da kvinden kan have oplevet flere former for økonomisk vold.

Økonomisk udnyttelse: "Hun bliver aldrig gældfri"

17 % af kvinderne i Sig det til nogen, der har været udsat for økonomisk vold, har oplevet, at voldsudøveren har optaget gæld eller ansøgt om offentlige midler i hendes navn. Udnyttelsen sker ofte ved, at udøveren misbruger kvindens digitale ID – f.eks. med tvang, manipulation eller udnyttelse af, at kvinden ikke forstår konsekvenserne. Det kan have langvarige følger for den udsatte, fortæller medarbejdere i Danners krise- og rådgivningscenter. En voldsudsat kvinde, Tahmina, modtog f.eks. flere år efter bruddet med sin voldelige ekspartner et brev om, at hun skylder næsten en halv million kroner i skattegæld for et firma i hendes navn. "Jeg fik et

chok – jeg vidste slet ikke, at firmaet fandtes," fortæller hun. Da Tahmina konfronterede ekspartneren, sagde han, at hun ikke måtte fortælle om sagen til nogen, for det kunne blive farligt for hende, da hun risikerede fængsel og at miste sit barn.

Gæld kan svække den økonomiske sikkerhed og mulighederne for at forsørge sig selv og sine børn. Samtidig kan gælden være forbundet med skam og angst, som forringer både livskvalitet og helbred. Derudover kan gæld have afledte konsekvenser som f.eks. forringet kreditværdighed, og for Tahmina kan gælden betyde, at hun ikke kan få permanent opholdstilladelse – og heller ikke dansk pas eller stemmeret.¹⁰

Julie lever også med langvarige økonomiske følger af at være blevet udnyttet økonomisk af en psykisk og fysisk voldelig partner. I dag står hun tilbage med en næsten tom pensionskonto. Hun blev manipuleret af sin voldelige ekspartner til at hæve sin pension på over 1,5 millioner kroner, betale 60 % i strafskat og overføre pengene til hans konto. "Det krævede han som bevis på, at jeg elskede ham. Jeg skulle klippe alle bånd til Danmark for at vise, at jeg ville forholde det," fortæller hun på trods af, at hun flyttede til udlandet, hvor han boede, sagde sit job op og solgte lejlighed og hund inden. Julie oplevede gennem hele forholdet at skulle 'bevise' sin kærlighed over for ekspartneren, som var jaloux og kontrollerende. Han bestemte, hvornår hun måtte tale med andre, hvad hun måtte sige, og at det skulle foregå på engelsk. Han overvågede hende via GPS, gennemgik hendes beskeder og udspurgte hende i lange forhør om alt det, han fandt mistænkeligt. Og når Julie sagde nej til hans krav, blev han ekstremt vred, kaldte hende krænkende ord, skubbede hende eller afstraffede hende på anden vis. Det endte tit i lange skænderier, som først stoppede, hvis hun gav ham ret.¹¹

For nogle voldsudsatte kan konsekvenserne af den økonomiske udnyttelse være et vilkår, de skal leve med resten af livet. En socialrådgiver i Danners krisecenter har også været vidne til dette flere gange, f.eks. da en beboer med lav indkomst og uden muligheder for at uddanne sig blev ufrivilligt gældssat for mere end 200.000 kr.: "Kvinden bliver aldrig gældfri. Hun kommer aldrig til at kunne eje noget eller tage lån, og hun bliver mindet om det hver måned, når SKAT trækker alt over rådighedsbeløbet fra hendes løn. Så hun er fri af volden, men hun bliver aldrig fri af konsekvenserne."

Økonomisk kontrol: "Jeg var altid under min ekspartners kontrol, og økonomien var én del af det"

95 % af kvinderne, der har været udsat for økonomisk vold, har oplevet en eller flere former for

økonomisk kontrol. "Mange af de kvinder, jeg møder, får 'lomme penge' af deres voldelige partner," fortæller en socialrådgiver i Sig det til nogen. "En kvinde måtte f.eks. overføre hele sin løn til sin mand og fik så 1.500 kr. til mad, tøj til barnet og husholdningen. Da jeg spurgte hvorfor, svarede hun: 'Han har sagt, at han tager min datter fra mig, hvis jeg nægter.'"

Han har sagt, at han tager min datter fra mig, hvis jeg nægter.

Kontrol over økonomien er én af flere måder at begrænse den voldsudsattes frihed på, fortæller Tahmina, der selv har oplevet det: "Jeg var altid under min ekspartners kontrol, og økonomien var én del af det. Han styrede hele vores økonomi." Når hun spurgte til økonomien, oplevede hun, at han blev rigtig vred. "'Du skal holde din kæft og passe vores barn, hjem og lave mad. Du må ikke blande dig i det her. Jeg har styr på økonomien, og du ved ingenting, så du skal ikke spørge om noget,' sagde han." Tahmina fortæller, at han gentagne gange har truet hende med at slå hende ihjel, og at hendes opholdsgrundlag afhang af at være gift med partneren. Hun blandede sig derfor ikke yderligere i økonomien – det var for farligt.¹²

Økonomisk vold har mange udtryk og konsekvenser – fem eksempler fra DannerTelefonen

” Jeg føler mig bare sådan fanget i mit liv med ham. Han vil styre alting, og jeg må ikke rigtig gøre noget, uden han har givet lov. Jeg har sjældent lov til at have penge på min konto, selvom jeg arbejder meget og tjener en god løn. Han skal godkende det tøj, jeg tager på og den makeup, jeg lægger, og der er ligesom ingenting, der er mit mere – alting er hans, endda også mig. Jeg må ikke sige nej til ham nogensinde, og hvis jeg gør, så lytter han stadig ikke, men gør bare, som han vil med mig.

” Jeg må ikke forlade hjemmet for min mand, så jeg lever af mine børns børnepenge. Det er min mand, der står for al økonomi og ejer vores bolig, og han har optaget lån i mit navn uden, jeg vidste det. Jeg vil gerne skilles, men jeg er bange for, hvad han kan finde på at gøre, når han hører det.

” Alle mine tjente penge går ind på min mands konto, som jeg ikke har adgang til. Han kontrollerer alt, hvad jeg gør, og beskylder mig for at være utro. Jeg er før gået fra ham, men endte med at gå tilbage.

” Min eksmand kontakter mig tit for at få mad, husly og penge. Han truer med, at han tager børnene fra mig, hvis ikke jeg gør, som han siger.

” Min søster er i et voldeligt forhold med en mand, som tvinger hende til at give sine penge til ham med psykisk pres og fysisk vold. Jeg har anmeldt det til politiet, men nu er jeg bange for hans reaktion.

DannerTelefonen er en chat- og telefonrådgivning – åben hele døgnet, alle årets dage. DannerTelefonen har ca. 3.000 samtaler om året og bemannes af Danners frivillige og natte- og weekendvagter.

Flere har brug for støtte til økonomi, bolig og juridisk situation: ”Økonomisk vold griber dybt ind i hele ens liv”

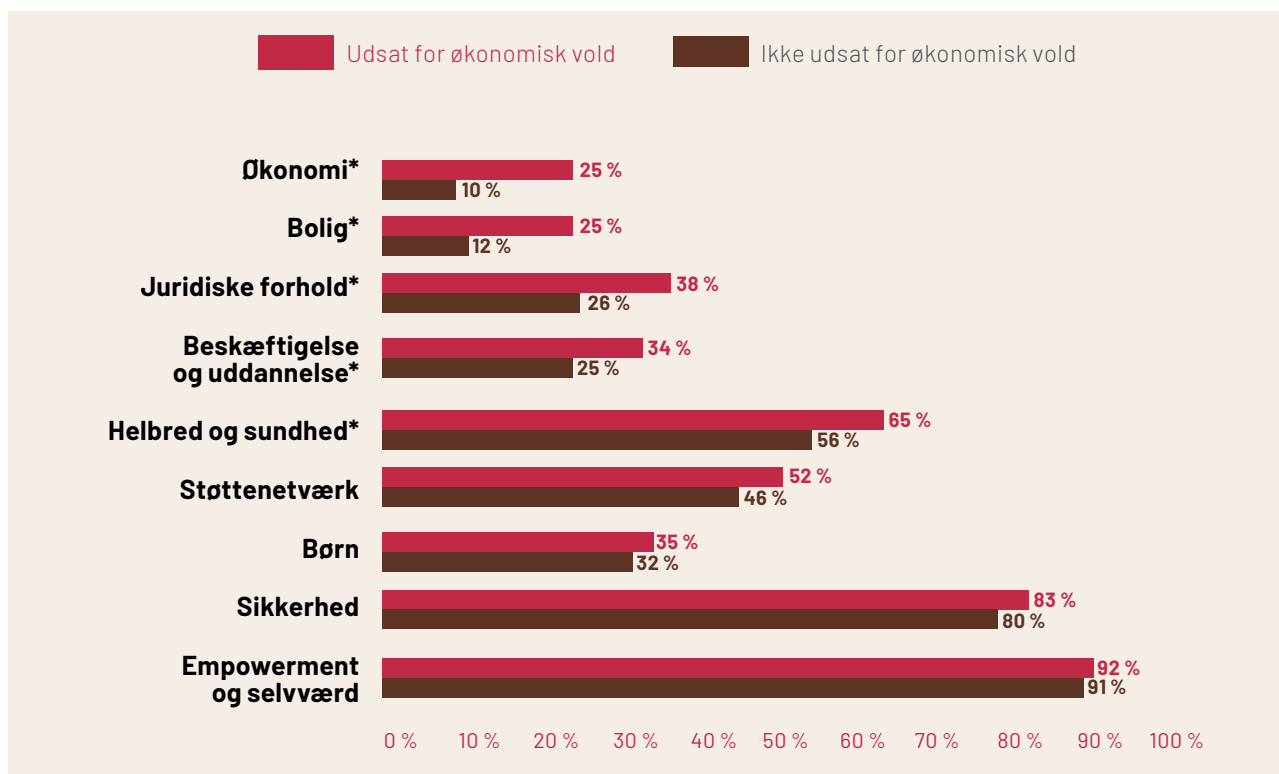
Økonomisk vold svækker ofte den udsattes selvstændighed og tro på egne evner. Det øger afhængigheden af den voldelige partner og kan være en barriere for at bryde ud af relationen. Det gælder særligt for voldsudsatte med migrantbaggrund, hvor afhængigheden kan blive forstærket af f.eks. sprogbarrierer, manglende kendskab til rettigheder samt manglende arbejdstilladelse.¹³

Hver fjerde kvinde i Sig det til nogen, der har været udsat for økonomisk vold, har brug for professionel støtte til at genskabe kontrollen over sin økonomi. ”Mange mister overblikket over økonomien og føler utryghed, når de skal til at tage stilling til den igen. De har ofte brug for råd og støtte, når de skal stå på egne ben efter bruddet. Mange har i lang tid ikke haft adgang til deres egen økonomi, og pludselig skal de

så håndtere en ny og potentielt vanskelig økonomisk situation som en konsekvens af den økonomiske vold,” forklarer en socialrådgiver i Danner. Den svære overgang fra én økonomisk situation til en anden kan være medvirkende til, at nogen vælger at blive i det voldelige forhold eller gå tilbage til voldsudøveren efter brud, vurderer personale fra Danners krise- og rådgivningscentre.

Kvinderne i Sig det til nogen, der har været udsat for økonomisk vold, har desuden et øget støttebehov i forhold til bolig og juridiske forhold, sammenlignet med øvrige kvinder i indsatsen. ”Økonomisk vold griber dybt ind i hele ens liv. Det er et centralt redskab til at fastholde et andet menneske. For hvis du ikke har råd til en bolig, hvor skal du så bo med dine børn, søge samvær eller starte forfra? Når man fratager folk en selvstændig økonomi, fratager man også deres mulighed for at leve et frit liv,” forklarer en socialrådgiver i Sig det til nogen.

Figur 2: Kvinder udsat for økonomisk vold har oftere brug for professionel støtte til økonomi, bolig, juridiske forhold, beskæftigelse og uddannelse samt helbred og sundhed.

Antal i alt: 459 kvinder der har afsluttet et forløb i Sig det til nogen i perioden 1. januar 2023–31. oktober 2025.

Figuren illustrerer andelen af kvinder, der har brug for professionel støtte til at forholde sig til forskellige livsområder ved første måling målt via Empowerment Star (læs mere i analysens metodeafsnit). Statistisk signifikans er illustreret ved *.

De voldsudsatte, der har oplevet økonomisk vold, har brug for rådgivning – tal og eksempler fra DannerTelefonen

Juridiske spørgsmål om 'skilsmisse/separation' og 'bolig' fylder tre gange så meget i samtaler om økonomisk vold på DannerTelefonen end i øvrige samtaler.¹⁴

”Jeg vil gerne skilles, men jeg er bekymret for de økonomiske konsekvenser, da min mand truer med at ruinere mig.

”Min mand udsætter mig for psykisk og økonomisk vold, og nu er det blevet så voldsomt, at jeg vil skilles. Men jeg står et svært sted økonomisk, hvis jeg bliver skilt. Han har lånt penge, uden jeg vidste det, og undladt at betale vores fælles

forsikringer. Og vi ejer en lejlighed sammen, som jeg gerne vil købes ud af, men det vil han ikke gå med til.

”Jeg har en sag med en udenlandsk voldsudsat kvinde, der har boet i Danmark i mere end 20 år sammen med sin mand og svigerfamilie under slavelignende forhold. Manden bruger hendes identitet f.eks. til at optage lån, hun lever af børnenes indtægt og ved ikke, hvem der betaler husleje, men det er manden, der står på lejekontrakten og har nøgler til boligen. Kvinden vil gerne skilles, men jeg er i tvivl om hendes sikkerhed, hvis hun gennemfører det. Kan hun være i hjemmet, når skilsmissebegæringen tikker ind hos manden?

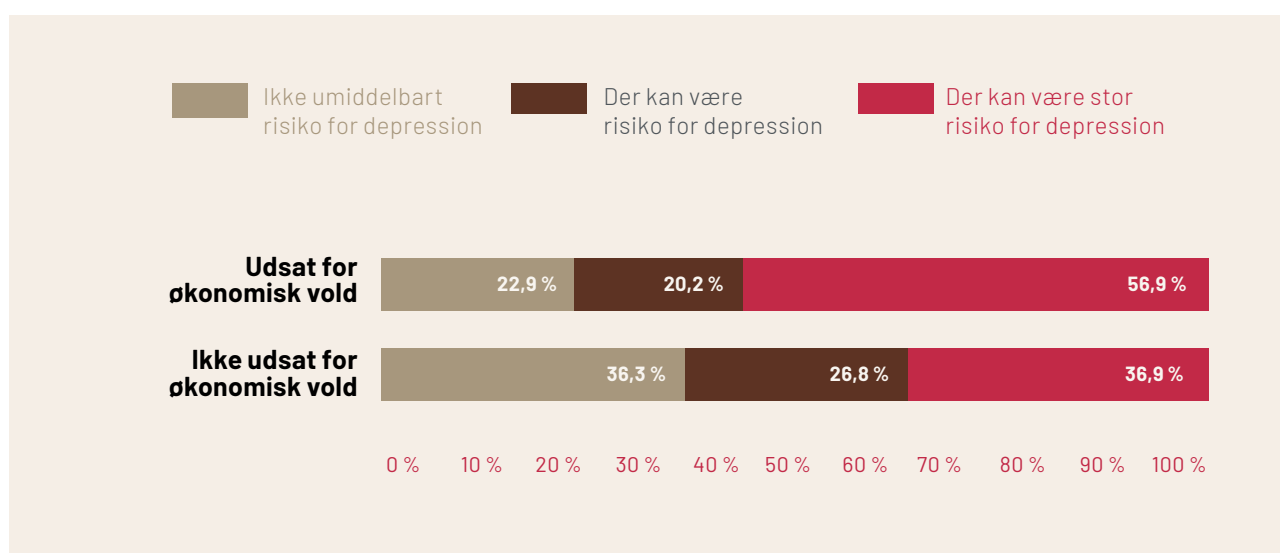
Mere end halvdelen er i høj risiko for depression: "Mange af kvinderne føler sig reduceret til en ting"

Partnervold kan generelt have alvorlige psykiske konsekvenser, som f.eks. angst, PTSD og depression. Når økonomisk vold er en del af volden over længere tid, udgør den en særskilt risikofaktor for depression.¹⁵ Det afspejler sig også i tal fra DannerTelefonen og Sig det til nogen. Psykiske følgevirkninger fra vold fylder i 6 ud af 10 samtaler om økonomisk vold på DannerTelefonen, hvilket er mere end i øvrige samtaler.¹⁶ Og 8 ud af 10 kvinder i Sig det til nogen, der har været udsat for økonomisk vold, er i risiko for depression ved rådgivningsforløbets start (77 %), hvoraf over halvdelen er i stor risiko (57 %). Til sammenligning er 6 ud af 10 af de øvrige kvinder i

indsatsen i risiko for depression (64 %), hvor cirka en tredjedel er i stor risiko (37 %). Trivslen er desuden lavere blandt kvinderne i Sig det til nogen, der har været udsat for økonomisk vold, sammenlignet med kvinder i befolkningen generelt.¹⁷

En af flere forklaringer kan være, at økonomisk vold kan give den voldsudsatte en helt bestemt følelse af mindreværd, forklarer en socialrådgiver i Danners krisecenter: "Økonomisk vold er mere kalkuleret og 'tal-agtigt' end anden vold. Den kan ikke skjules bag de fortællinger, som ofte følger med andre former for vold - f.eks. at jalousi skulle handle om kærlighed. Mange af kvinderne føler sig derfor reduceret til en ting, der kan trækkes noget ud af, og det gør, at de ofte føler sig endnu mindre værd."

Figur 3: Stor risiko for depression for kvinder udsat for økonomisk vold

Antal i alt: 345 kvinder, der har afsluttet et forløb i Sig det til nogen i perioden 1. januar 2023-31. oktober 2025. Figuren illustrerer fordelingen af kvindernes trivsel ved opstart af forløb i Sig det til nogen. Trivslen er målt via WHO-5 (World Health Organization-Five Well-Being Index) er et valideret måleredskab til at måle den generelle trivsel.¹⁸

Flere føler sig ensomme: "Mange oplever, at andre kvinder har styr på deres økonomi"

Social isolation er en almindelig konsekvens af partnervold – og det gælder også, når økonomisk vold er en del af volden. Økonomisk voldelige taktikker kan være begrænsende for den udsattes sociale liv på flere måder, f.eks. ved at ødelægge den udsattes muligheder for at arbejde eller tage en uddannelse og herigennem møde andre. Og få penge mellem hænderne kan i sig selv være begrænsende for mulighederne for at leve et socialt liv.¹⁹

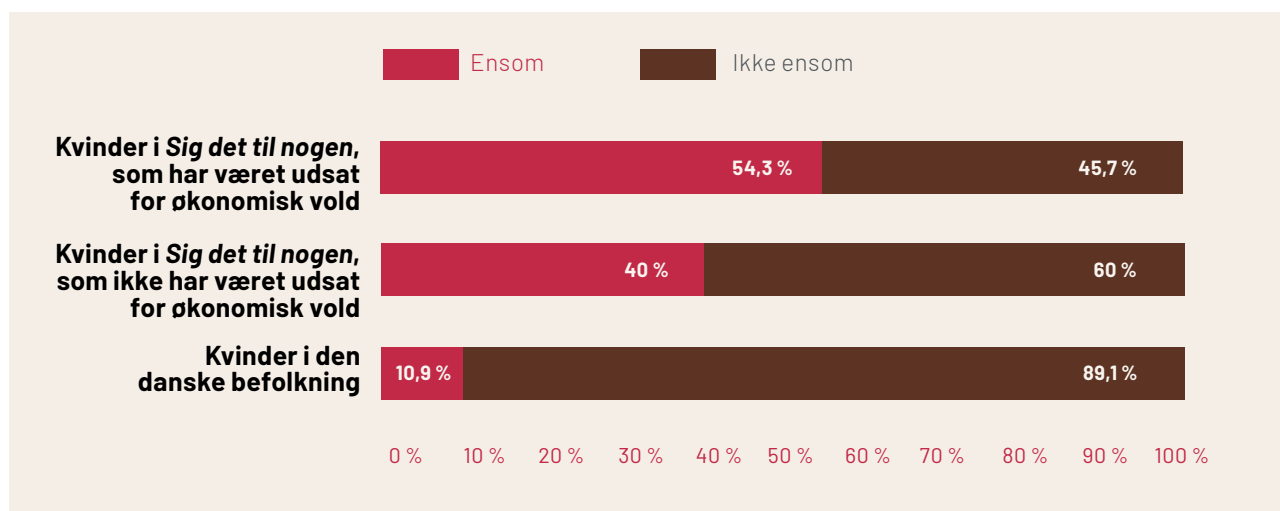
Ensomhed er en del af tilværelsen for mere end halvdelen af kvinderne i Sig det til nogen, der har været udsat for økonomisk vold (54 %). Det samme gælder for 40 % af øvrige kvinder i indsatsen, og til sammenligning er 10,9 % af den danske, kvindelige befolkning ensomme.²⁰

"Når flere føler sig ensomme, kan det hænge sammen med, at mange oplever det som dybt ydmygende og nedværdigende at skulle stå frem og fortælle andre, at de er blevet snydt af deres partner. Der opstår ofte en følelse af skam, fordi de føler, at de har fejlet, og at det er deres egen skyld, at de er

blevet udsat for økonomisk vold," fortæller en socialrådgiver fra Danners krisecenter og uddyber: "Mange oplever, at andre kvinder har styr på deres økonomi, og at vi kvinder skal være stærke, kunne klare os selv og have kontrol over vores egne penge. Så når man står i en situation, hvor man må indrømme, at man ikke selv har taget stilling til økonomien, og at det i stedet er partneren, der har haft kontrollen, kan det føre til en endnu større følelse af skam – og dermed også til ensomhed."

Økonomisk vold kan også føre til ensomhed, når kvinden f.eks. må flytte til en billigere bolig – væk fra sit netværk – fortæller fagpersoner fra Danners krise- og rådgivningscenter. Og at begrænse og kontrollere kvindens økonomi kan også i sig selv være en taktik til at isolere kvinden socialt: "Det kan ske ved, at partneren forbyder kvinden at have kontakt med sin familie, og hun har ofte ikke råd til selv at betale for et mobilabonnement, så hun kan ringe i hjemmelighed. Nogle gange sørger voldsudøveren for at købe mobilabonnementet, så han kan overvåge hendes forbrug eller giver hende et taletidskort, der begrænser hendes mulighed for at ringe," forklarer en socialrådgiver i Sig det til nogen.

Figur 4: Over halvdelen udsat for økonomisk vold er ensomme – mens det gælder 1 ud af 10 i befolkningen

Antal i alt: 341 kvinder, der har afsluttet et forløb i Sig det til nogen i perioden 1. januar 2023–31. oktober 2025.

Figuren illustrerer andelen af kvinder, der føler sig ensomme ved opstart af forløb i Sig det til nogen målt via Three-Item Loneliness Scale (T-ILS), der er et valideret måleredskab baseret på UCLA Loneliness Scale.²¹ Andelen i befolkningen er tilføjet som reference.²²

Metode

Kvantitative data

Data fra DannerTelefonen

I analysen indgår i alt 3.424 henvendelser til DannerTelefonen modtaget i perioden 1. januar 2023-31. oktober 2025. Det er Danners frivillige rådgivere samt ansatte natte- og weekendvagter, der dokumenterer henvendelserne i et spørgeskema. Alle henvendelser til DannerTelefonen journaliseres, og i 83 % af tilfældene udfyldes der et spørgeskema på baggrund af henvendelsen. Kun henvendelser, der er inden for DannerTelefonens målgruppe og er en rådgivningssamtale om vold mod en kvinde, er medtaget i analysen. Henvendelser om f.eks. donationer, sociale problemer uden vold eller henvendelser, der alene omhandler krisecenterplads, er derfor sorteret fra.

426 af rådgivningssamtalerne til DannerTelefonen er om økonomisk vold (12,4 %). Tallet er baseret på, om rådgiveren har svaret "ja" på spørgsmålet: "Din vurdering: Handlede samtalen om vold mod en kvinde? - Ja, økonomisk vold". Tallet bør betragtes som et minimumsestimat, da økonomisk vold sjældent belyses som det første i en samtale, men kommer frem i længere eller gentagne samtaler, efter at anden vold, f.eks. livstruende vold, er blevet belyst.²³

Data fra Sig det til nogen

Sig det til nogen er en indsats med ambulante rådgivningsforløb til voldsudsatte kvinder, som Danner er programejer for, men som sker i samarbejde med en række krisecentre i Danmark. I 2025 omfatter indsatsen Ringsted, Randers, Holstebro, Kolding og

Danners krisecenter samt KvindeHjemmet og Dansk Kvindesamfunds Krisecentre i Københavnsområdet. Analysen omfatter data fra 596 kvinder, der har afsluttet et forløb i Sig det til nogen i perioden fra 1. januar 2023-31. oktober 2025. Af disse har 270 kvinder været udsat for økonomisk vold (45,2 %). Økonomisk vold er målt med 6 indikatorer (se figur 1) med inspiration fra bl.a. Lev Uden Volds definition²⁴ samt erfaringer fra Danners praksis. Indikatorerne er udvalgt, kvalificeret og testet i samarbejde med voldsfaglige rådgivere i Sig det til nogen og medarbejdere i Danners krisecenter. Økonomisk vold kan komme til udtryk på flere måder end de nævnte eksempler, og derfor vil der være økonomisk vold, som data ikke indfanger.

Empowerment Star: Et værktøj til at måle progression i indsatser til voldsudsatte

I analysen indgår data fra dialog- og progressionsværktøjet, Empowerment Star, der udfyldes af kvinden, rådgiveren eller begge i fællesskab ved opstart, undervejs og ved afslutningen af et rådgivningsforløb. Empowerment Star fokuserer på ni kerneområder, hvor kvinden placerer sig på en skala fra 1-10. De ni kerneområder er: sikkerhed, bolig, støttenetværk, juridiske forhold, sundhed og trivsel, økonomi, børn, arbejde og uddannelse samt empowerment og selv-værd. Redskabet er udviklet til kvindekrisecentre og ambulante indsatser til kvinder udsat for vold i nære relationer.²⁵

En ressourcestærk målgruppe – ikke generaliserbart for alle

Kvinder i forløb i Sig det til nogen adskiller sig fra kvinder på krisecenter. De er typisk ældre, har en længere uddannelse og er oftere i arbejde eller under uddannelse og de har oftere dansk herkomst.²⁶ Det tyder på, at kvinderne i Sig det til nogen er en mere ressourcestærk gruppe end kvinder på krisecenter, og resultaterne i analysen kan derfor ikke generaliseres til kvinder på krisecenter. For dem kan konsekvenserne af økonomisk vold forventes at

være endnu mere vidtrækkende og langvarige, fordi de ofte står i en mere sårbar situation.

Statistisk signifikante sammenhænge

Alle krydsanalyser, herunder figurer, er statistisk signifikante ved en χ^2 -test eller t-test med et signifikansniveau på $p < 0,05$.

Kvalitative data

I analysen indgår eksempler på fra rådgivningssamtaler fra DannerTelefonen, udfyldt af frivillige og ansatte natte- og weekendvagter. Derudover indgår citater fra i alt fire interviews med to voldsudsatte kvinder, der har modtaget hjælp hos Danner, én socialrådgiver fra Danners krisecenter og én voldsfaglig rådgiver fra Sig det til nogen, samt fra to

workshops om økonomisk vold med i alt 17 deltagere fra Danners krise- og rådgivningscenter – herunder pædagoger, socialrådgivere, psykologer og ledere. Alle citater er anonymiserede og let redigerede af hensyn til læsbarhed.

Litteraturliste

- Algren, M. H., & Laursen, B.** (2023). *Vold og overgreb i Danmark 2021: Analyser baseret på Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne 2005, 2010, 2017 og 2021*. Statens Institut for Folkesundhed, SDU.
- Ahlström, R., & Edström, S.** (2015). *Överskudsättning och ohälsa: En studie av hur långvarig överskudsättning kan påverka den psykiska och fysiska hälsan* (Konsumtverket Rapport 2014:16).
- Algren, M. H. & Laursen, B.** (2022). *Vold og overgreb i Danmark*. Statens Institut for Folkesundhed ved SDU. https://www.sdu.dk/sif/-/media/images/sif/udgivelser/2022/vold_og_overgreb_i_danmark_2021_v2.pdf
- Andersen, A. T., Jakobsen, M. B., Stefansen, E. & Schmidt, L.** (2022). *Evaluering af "Sig det til nogen" - ambulant rådgivning til voldsramte kvinder*. Oxford Research.
- Burns, S. & MacKeith, J.** (2017). *Empowerment Star - Outcomes Star for kvinder, der har oplevet vold i nære relationer* (Brugervejledning). Triangle Consulting Social Enterprise Ltd.
- Burns, S. & MacKeith, J.** (2018). *Empowerment Star - Outcomes Star for kvinder, der har oplevet vold i nære relationer* (Organisationsguide). Triangle Consulting Social Enterprise Ltd.
- Chandan, J., Thomas, T., Bradbury-Jones, C., Russell, R., Bandyopadhyay, S., Nirantharakumar, K. & Taylor, J.** (2020). *Female survivors of intimate partner violence and risk of depression, anxiety and serious mental illness*. *British Journal of Psychiatry*. 217(4):562-567.
- Danmarks Statistik** (2024). *Definition af herkomstbegreberne indvandrere, efterkommere og personer med dansk oprindelse. Befolkning og Uddannelse*.
- Danmarks Statistik** (2025). *Ophold og beboere på krisecentre efter beboerstatus, varighed, tid og herkomst (KRISE2)*. Statistikbanken.
- Dutton, M. A., & Goodman, L. A.** (2005). *Coercion in intimate partner violence: Toward a new conceptualization*. *Sex Roles*, 52, 743-756.
- Enevoldsen, P. C., Madsen, C. P., Turner, S. & Nørtoft, M.** (2025). *Kvinder på krisecentre 2017-2023*. Danmarks Statistik.
- FRA** (European Union Agency for Fundamental Rights) (2014). *Violence against women: An EU-wide survey - Main results*. https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-vaw-survey-main-results-april4-en.pdf
- FRA, EIGE, & Eurostat.** (2024). *EU gender-based violence survey - Key results: Experiences of women in the EU-27*. Publications Office of the European Union.
- Golding, J. M.** (1999). *Intimate Partner Violence as a Risk Factor for Mental Disorders: A Meta-Analysis*. *Journal of Family Violence* 14, 99-132.
- Hansen, H., & Nørregård-Nielsen, H.** (2016). *Fattigdom og afsavn - om materielle og sociale afsavn blandt økonomisk fattige og økonomisk ikke-fattige*. SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. <https://www.vive.dk/media/pure/6388/403132>
- Jensen, H. A. R., Møller, S. R., Jezek, A. H., Davidsen, M., Ekholm, O. & Christensen, A. I.** (2024). *Danskernes sundhed 2023*. Statens Institut for Folkesundhed ved Syddansk Universitet.
- Johnson, L.** (2021). *Economic abuse within intimate relationships*. Kap. 19 i: **Devaney, J., Bradbury-Jones, C., Macy, R. J., Øverlien, C. & Holt, S.** (ed.) *The Routledge International Handbook of Domestic Violence and Abuse*. Routledge.
- Johnson, L., Chen, Y., Stylianou, A. & Arnold, A.** (2022). *Examining the impact of economic abuse on survivors of intimate partner violence: a scoping review*. *BMC Public Health* 22(1):1014.
- Lasgaard, M. & Friis, K.** (2015). *Ensomhed i befolkningen - forekomst og metodiske overvejelser*. Temaanalyse (3), Hvordan har du det? Aarhus: CFK - Folkesundhed og Kvalitetsudvikling.

Lev uden vold (2025). Økonomisk vold. <https://levudenvold.dk/viden-om-vold/former-for-vold/okonomisk-vold/>

Lundgren, E. (2004). Våldets Normaliseringsprocess, ROKS – Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige.

Ottosen, M. H. & Østergaard, S. V. (2022). Partnervold i Danmark 2020, VIVE. <https://www.vive.dk/media/pure/mxbjpnzb/6665864>

Rees, S., Silove, D., Chey, T., Ivancic, L., Steel, Z., Creamer, M., Teesson, M., Bryant, R., McFarlane, A. C., Mills, K. L., Slade, T., Carragher, N., O'Donnell, M., & Forbes, D. (2011). Lifetime prevalence of gender-based violence in women and the relationship with mental disorders and psychosocial function. *Journal of the American Medical Association*, 306(5), 513–521.

Sharp-Jeffs, N. (2022). *Understanding and responding to economic abuse*. Emerald Publishing.

Social- og Boligstyrelsen (2023). *Opgørelser fra undersøgelse om vold i nære relationer 2023 – bilagsrapport*.

Surviving Economic Abuse (2023). *Economic abuse: A global perspective – Findings on the prevalence and nature of economic abuse, and responses to it*. Surviving Economic Abuse. <https://survivingeconomicabuse.org>

Stark, E. (2023). *Coercive Control – How men entrap women in personal life*. 2nd edition. Oxford University Press.

Stylianou, A. M., Postmus, J. L., & McMahon, S. (2013). Measuring abusive behaviors: is economic abuse a unique form of abuse?. *Journal of Interpersonal Violence*, 28(16), 3186–3204.

Stylianou, A. M. (2018). *Economic Abuse Within Intimate Partner Violence: A Review of the Literature*. *Violence and Victims*, 33:1.

Sundhedsstyrelsen (u. å.). *Guide til trivselsindekset: WHO-5*. <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2017/Styrket-sundhedsindsats-for-socialt-udsatte-og-saarbare-grupper/Ans%C3%B8gningsmateriale/Guide-WHO-5.ashx?la=da&hash=570F8CAE8013977379E1BC24D663D8FDB186DB76>

Postmus, J. L., Plummer, S. B., McMahon, S., Murshid, N. S., & Kim, M. S. (2012). *Understanding economic abuse in the lives of survivors*. *Journal of Interpersonal Violence*, 27(3), 411–430.

Postmus, J. L., Huang, C. C., & Mathisen-Stylianou, A. (2012b). *The impact of physical and economic abuse on maternal mental health and parenting*. *Children and Youth Services Review*, 34(9), 1922–1928.

Postmus, J., Plummer, S. and Stylianou, A.M. (2016). *Measuring Economic Abuse in the Lives of Survivors: Revising the Scale of Economic Abuse*. *Violence Against Women*, 22(6): 692–703.

Walsh, K., Hasin, D., Keyes, K. M., & Koenen, K. C. (2016). Associations between gender-based violence and personality disorders in U.S. women. *Personality disorders*, 7(2), 205–210.

Slutnoter

- ¹ Stark, 2007.
- ² Ottosen & Østergaard, 2022; Datatræk fra Statistikbanken viser, at der under perioden for spørgeske- maundersøgelsen (K3 i 2020) var 1.802.694 kvinder i alderen 16-64 i Danmark. 0.2% = 3.605,39. VIVE, der står bag undersøgelsen, vurderer, at antallet af mænd, der har oplevet økonomisk vold, er for lavt til at analysere på kønsforskelle.
- ³ Postmus et al., 2012; Stylianou et al., 2013.
- ⁴ Dutton & Goodman, 2005; Stark, 2007; Adams et al., 2008; Postmus et al. 2016.
- ⁵ Johnson, 2021; Postmus et al., 2016.
- ⁶ Social- og Boligstyrelsen, 2023.
- ⁷ Sig det til nogen er en indsats med ambulante råd- givningsforløb til voldsudsatte kvinder, som Danner er programejer for, og som sker i samarbejde med en række krisecentre i Danmark. Læs mere i metoden.
- ⁸ Se f.eks. Stark, 2007.
- ⁹ Kvinderne udsat for økonomisk vold har typisk også været udsat for anden vold: Stalking (85 %), digitali- seret vold (79 %), seksualiseret vold (77 %), materiel vold (75 %), fysisk vold (67 %). Alle er udsat for anden psykisk vold (100 %). Forekomsten af henholdsvis fysisk og materiel vold er 61 % og 56 % højere for kvinder i Sig det til nogen, der har været udsat for økonomisk vold end øvrige kvinder i indsatsen. 4 ud af 10 er desuden udsat for de seks andre former for vold (40 %), mens det gælder for 1 ud af 10 (13 %) for de kvinder, der ikke er udsat for økonomisk vold.
- ¹⁰ Stylianou, 2018; SEA, 2023; Ahlström & Edström, 2015.
- ¹¹ Læs en udfoldet version af Julies historie på danner.dk.
- ¹² Læs en udfoldet version af Tahminas historie på danner.dk.
- ¹³ Se f.eks. Stark, 2007; Adams et al., 2020; Johnson et al., 2022; Sharp-Jeffs, 2022 og Johnson, 2021; En undersøgelse foretaget af Lev Uden Vold blandt voldsudsatte danskere viser desuden, at mere end hver tredje voldsudsatte dansker (35 %) oplever, at de ikke kan klare sig økonomisk uden deres partner – og andelen stiger til 42 %, når der både er fysisk, psykisk og seksuel vold i relationen. Blandt ikke-voldsudsat- te danskere oplever 17 %, at de ikke kan klare sig øko- nomisk uden deres partner. Voldsudsattes adgang til økonomiske ressourcer kontrolleres og begrænses i højere grad, jo mere psykisk og fysisk vold der er i relationen (Aner, et al., 2024).
- ¹⁴ Juridiske spørgsmål om bolig optræder i 27 % af samtalerne om økonomisk vold mod 9 % i øvrige. For juridiske spørgsmål om skilsmisse og separation er andelen 20 % mod 7 %.
- ¹⁵ Se f.eks. Golding, 1999; Rees et al., 2011; Walsh et al., 2016; Chandan et al., 2019; Dokkedahl, 2021; Postmus et al., 2012b og Stylianou, 2018.
- ¹⁶ Kvindens psykiske følger fra vold fylder i 60 % af samtalerne om økonomisk vold mod 47 % i samtaler- ne uden.
- ¹⁷ Trivsel er målt ud fra WHO-trivselsindeks på en skala fra 0-100. Trivselsscoren for kvinder udsat for øko- nomisk vold er 34 og øvrige kvinder er 42, mens den kvindelige danske befolkning har en score på 67.
- ¹⁸ Sundhedsstyrelsen, u. å.
- ¹⁹ Johnson, 2021; Lundgren, 2004; Hansen & Nørre- gård-Nielsen, 2016.
- ²⁰ Jensen et al., 2024.
- ²¹ Lasgaard & Friis, 2015.
- ²² Jensen et al., 2024.
- ²³ Ifølge erfaring fra Danners ansatte medarbejdere i krise- og rådgivningscentre, herunder rådgivnin- gen hos DannerTelefonen.

²⁴ Lev Uden Vold definerer økonomisk vold som: "en form for vold, hvor du bliver frataget retten til at styre din egen økonomi. Økonomisk vold kan foregå på flere måder." De nævner eksempler, som at kvinden bliver nægtet adgang til egen konto, får frataget sin løn og må bede om lomme penge fra sin partner og bliver tvunget til gældsættelse (Lev Uden Vold, 2025).

²⁵ Burns & MacKeith, 2017; Burns & MacKeith, 2018.

²⁶ Demografiske data på kvinderne fra Sig det til nogen og på krisecenter:

Alder: 51 % af kvinderne i Sig det til nogen er 18–39 år og det gælder for 68 % af kvinderne på krisecenter.

Grundskole som højest fuldførte uddannelse: 9 % af kvinderne i Sig det til nogen og 45 % af kvinderne på krisecenter.

Andel 18–49-årige i beskæftigelse, dvs. i arbejde eller under uddannelse: 74 % af kvinderne i Sig det til nogen og 46 % af kvinderne på krisecenter.

Herkomst: 89 % af kvinderne i Sig det til nogen med dansk/dobbelt statsborgerskab er født i Danmark. 55 % af kvinderne på krisecenter har dansk herkomst, målt ved fødeland, forældres fødeland og statsborgerskab.

Kilder: Data fra Sig det til nogen; Andersen et al., 2022; Enevoldsen et al., 2025; Danmarks Statistik, 2024; Danmarks Statistik, 2025.

Kolofon

Udarbejdet af

Laura Edelenbos
Clara Kort Illeborg
Charlotte Møller Mundt
Marie Bødtker

Udgivet af Danner februar 2026.

Tak

En stor tak til de kvinder og pårørende, der har delt deres erfaringer gennem DannerTelefonen, Sig det til nogen og Danners krisecenter og dermed bidraget til at synliggøre voldens omfang, udtryk og konsekvenser.

Nansensgade 1
1366 København K
www.danner.dk
33 33 00 37